

**RACHAV AND
THE SCARLET RIBBON**

Source Materials
Rabbi Efrem Goldberg
reg@brsonline.org

2 RASHI

כנגד כולם, וכלפי חטא שהחטיאה אותו יותר מכולן, כך שטייה בספרי (עקב נב): אשה זונה. תרגם יונתן פונדקיתא, מוכרת מיני מזונות: (ב) לחפר. לרגל, כמו משם חפר חבל (חיוב לט, כט):

3 RADAK

זונה, כמשמעה, או מוכרת מזון כמו שתרגם יונתן פונדקיתא, והוא בשקל טובה, והאמת דעת יונתן זונה ממש, כי כן דרכו במקומות לתרגם זונה פונדקית, וכן שתים נשים זנות (מלכים א ג טז) פונדקין, ואף על פי שתרגם מקצתן נפקת ברא (בראשית לד, לא), ודעתו לפי שהזונה כפונדקיתא שמפקרת עצמה לכל יום יום.

4 MEGILLA

More about Rachav:

ארכבע נשים יפופיות - The Rabbis taught in a Baraisa: - תנו רבנן
THERE WERE FOUR WOMEN OF EXCEPTIONAL BEAUTY^[16] - היו בעולם
SARAH, (ABIGAIL, - שרה (ואביגיל רחב) ואסתר
RACHAV) AND ESTHER.^[17] IN THE WORLD:

5 ZEVACHIM

בת י שנים היתה בשניצאו ישראל - אמרו [THE RABBIS] SAID: - ממצרים - SHE WAS TEN YEARS OLD WHEN ISRAEL LEFT EGYPT, AND SHE ENGAGED IN HARLOTRY THE ENTIRE FORTY YEARS THAT ISRAEL WAS IN THE WILDERNESS

6 ZEVACHIM

It is to intimate that they [the Canaanite men] could not even achieve an erection of the male organ.^[11] וימא ידעה - And how did [Rachav] know this? - אמר מר - For the master said: - אין לה כל שר נגיד - THERE WAS NOT A SINGLE RULER OR LEADER anywhere שלא בא על רחב - THAT DID NOT COHABIT WITH RACHAV THE HARLOT.

7 AZ YASHIR

¹² You stretched out Your right hand — the earth swallowed them.
¹³ With Your kindness You guided this people that You redeemed; You led with Your might to Your holy abode.
¹⁴ Peoples heard* — they were agitated; terror gripped the dwellers of Philistia.
¹⁵ Then the chieftains of Edom were confounded, trembling gripped the powers of Moab, all the dwellers of Canaan dissolved.
¹⁶ May fear and terror befall them, at the greatness of Your arm may they be still as stone; until Your people passes through, HASHEM — until this people You have acquired passes through.
¹⁷ You will bring them and implant them on the mount of Your heritage, the foundation of Your dwelling-place that You, HASHEM, have made — the Sanctuary, my Lord, that Your hands established.
¹⁸ HASHEM shall reign for all eternity!
¹⁹ When Pharaoh's cavalry came with his chariots and horsemen into the sea and HASHEM turned back the waters of the sea upon them, the Children of Israel walked on the dry land amid the sea.

נטיית ימין תבלעמו ארץ: כחסדך עמו וגאלת
נחית נהלת בעז אל-נה שמעו עמים ירגזון יד קדשך: יד
חיל או נבהלו אלופי איו יושבי פלשת: טו
נמגו תפל עליהם אימתה ארם: טו
עד בגדל ורועה ידמו כאבן נפחד
עד-יעבר עמו יעבר עמך יהודה
מכון תבאמו ותשעמו בהר נחלתך יו קניית: יו
מקדש ארני בוננו לשבתך פעלת יהודה
כי בא יהנה | ימלך לעלם ועד: יט ידיך: יט
וישב יהנה עליהם את-מי טוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים
הים ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים

MALBIM (8) פ' (יהושע)

... ויבאו בית אשה
 זינה ושמה רחב, והיה בזה תמזילה נפילה.
 (א) שלא יכירום כי מבני ישראל המה באי בית
 אשה זונה, ונדע להושבי כנען כי ישראל עם זינא
 ומה המה ולא יעלה על לבם כי יתנו יתנואל בית

זונה יתגודדו. (ב) ע"י שהיה שמה רחב מפורסמת
 בשמה אצל גדולי הארץ כמ"ש רחב בשמה זנתה
 נגלו לה סתרי גדולי הארץ וסודותיהם ואצלה
 יתקורו כל הנעשה בארץ ולכן לא הלכו לשום
 מקום רק וישכבו שמה:

MIDRASH (9) אמצר רבה (ז:ז)

Come and see. The Holy One, blessed be He, brought Jethro near to Himself but did not choose him. He brought Rahab near but did not choose her.⁸ Happy are these whom He brought near to Himself even though He did not choose them!

ולוי משה כדודו אבל לא קרבו, אשריהם אלו שבתרם הקב"ה
 אע"פ שלא קידמם. בא וראה יתרו קידמו הקב"ה אבל לא בחרו.
 רחב חוונה קרבה אבל לא בחרה. אשריהם אלו שקירבן אע"פ
 שלא בחרן. כמ"ש ונתנה שאילה לך יוסי אל אלהכון מאן הוא בעי
 מקריב. הביא לפניו כלכלה של האנים והוחה כבודת יפה
 ובודרת ואוכלת. א"ל את יודעת לברור והקב"ה אינו יודע לברור
 מאן דהוא המי עוברו מבין הוא ברר ביה. ומקריב ליה. ר'
 נתמיה בש"ד שמואל בר רב יצחק לא כל הקרוב קרוב ולא
 כל הרחוק רחוק. יש נבדר ונחמה ונתקרב יש נבחר ונדרה
 ולא נתמרב. אדרו נבדר (ג"פ ז') וכדר אתו ככל שכטי יתראל

KEDOSHIM (10) סכ' קדושים

- ¹¹ A man who shall lie with his father's wife will have uncovered his father's shame; the two of them shall be put to death, their blood is upon themselves.
- ¹² A man who shall lie with his daughter-in-law, the two of them shall be put to death; they have committed a perversion, their blood is upon themselves.
- ¹³ A man who lies with a man as one lies with a woman, they have both done an abomination; they shall be put to death, their blood is upon themselves.
- ¹⁴ A man who shall take a woman and her mother, it is a depraved plot; they shall burn him and them in fire, and there shall not be depravity among you.
- ¹⁵ A man who shall lie with an animal shall be put to death; and you shall kill the animal. ¹⁶ And a woman who approaches any animal for it to mate with her, you shall kill the woman and the animal; they shall be put to death, their blood is upon them.
- ¹⁷ A man who shall take his sister, the daughter of his father or the daughter of his mother, and he shall see her nakedness and she shall see his nakedness, it is a disgrace and they shall be cut off in the sight of the members of their people; he will have uncovered the nakedness of his sister, he shall bear his iniquity.

יא ואיש אשר ישכב את אשת אביו ערות אביו גלה מות יומתו שניהם
 יב דמיהם בם: ואיש אשר ישכב את כלתו מות יומתו שניהם תכל עשו
 יג דמיהם בם: ואיש אשר ישכב את זכר משכבי אשה תועבה עשו
 יד שניהם מות יומתו דמיהם בם: ואיש יקח את אשה ואת אמה
 טו זמה הוא באש ישרפו אתו ואתהן ולא תהיה זמה בתוכם: ואיש
 יאשר יתן שכבתו בבהמה מות יומת ואת הבהמה תהרג: ואשה אשר
 יתקרב אל כל בהמה לרבעה אתה ונהרגת את האשה ואת הבהמה
 יז מות יומתו דמיהם בם: ואיש אשר יקח את אחתו בת אביו או בת
 יח אמו וראה את ערותה והיא תראה את ערותו (סדר) הוא ונכרתו
 יט לעיני בני עמם ערות אחתו גלה עונו ישא: ואיש אשר ישכב את

MIDRASH (11) מדרש שחר סוכה

לא-תירא לביתה משלג, כי כל ביתה לבש שנים:
 ... זו רחב בשעה שבאו להחריב יריחו לא נתייראה מפני שנחתנו לה סימן
 (יהושע ב) את תקות חוט השני הזה.

*She has no fear of the snow for her household
 Because her entire household
 is clothed in scarlet wool.*

12) YERUSHALMI BERACHU ירושלמי ברכות (ק"ח)

משלו משל למה הדבר דומה למלך שהיה לו בן היה חביב עליו יותר מראי. מה עשה המלך נסע לו פרדס. בשעה שהיה הבן עושה רצונו של אביו היה מחזר בכל העולם כולו ורואה אי זו נטיעה יפה בעולם ונוטעה בתוך פרדסו. ובשעה שהיה סכעיסו היה מקציץ כל נטיעותיו. כך בשעה שישראל עושים רצונו של הקב"ה מחזר בכל העולם כולו ורואה אי זה צדיק באומות העולם ומביאו ומרבקו לישראל. כגון יתרו ורחב. ובשעה שהן סכעיסין אותו היה מסלק הצדיקים שביניהן. דלפא ד' חייה בר אבא וחבורתיה ואית דמרינן ר' יוסי בי ר' חלפתא וחבורתיה ואית דמרינן ר' יוחנן בן זבדי.

13) ZEVACHIM זבחים (ק"ט)

AFTER attaining FIFTY YEARS of age SHE CONVERTED to Judaism. אַחַר נִי שָׁנָה נִתְּוֵינָהּ .. SHE SAID - אָמְרָה - LET ME BE FORGIVEN - יְהָא מְחוּל לִי God: בְּשָׂכָר חָבַל חַלּוֹן - IN REWARD FOR THE ROPE, THE WINDOW AND THE FLAX.^[2] וּפְשָׁתִים

14) RASHI רש"י

אמרה כד' ימחל לי כשכיל חבל ופשתים וחלון. במכילתא הגיה הכי אמרה רבש"ע בג' דברים הטלתי בג' ימחל כה' בחבל ופשתים וחלון תורה אור שהיו מנאפים עולין אליה בחבלים דרך החלון ויורדים וגם עמנתם בפשתי העץ ובחוקן שלשה דברים עלמן זכחה להגיל השלוחים :

15) YUMA יומא (ק"ט)

16) MUSAR HA'NEVIIM מוסר הנביאים

ת) ומוזה חזונו שבשעה שהאדם עושה תשובה צריך הוא להשתמש לטובה בכל האופנים והאמצעים שעשה מתחלה מעשים רעים, ואפשר שזהו הטעם מה שאמרו: במקום שבעלי תשובה עומדים צדיקים גבורים אין יכולין לעמוד, — וזהו טעם שכתוב האדם הטמא גדולים למאד, אבל אין האדם מסוגל להוציא אותם אל הפועל לדברים טובים, מפני

שאין בכח היצר טוב שבו לעורר אותו שיוציא את כל כחותיו הטמונים בקרבו לצד הטוב, אבל היצר הרע כחו גדול לעורר את האדם שישתמש בכל כחותיו לעשות דברים האסורים, ובפניו שבשעה שהוא עושה תשובה צריך הוא להשתמש לטובה בכל כחותיו שעשה מעשים רעים, אז אפשר לו להגיע למדרגה גדולה במעשים טובים שלא היה מסוגל לעשות כן. אם לא היה חומא מתחלה.

ח אָמְרוּ לוֹ לְכַהֵן גְּדוֹל, הִגִּיעַ שְׁעִיר לַמִּדְבָּר. וּמִנִּין הָיוּ יוֹדְעִין שֶׁהִגִּיעַ שְׁעִיר לַמִּדְבָּר? דְּרָבִיּוֹת הָיוּ עוֹשִׂין, וּמִנִּיפִין בַּסּוּדְרִין וְיוֹדְעִין שֶׁהִגִּיעַ שְׁעִיר לַמִּדְבָּר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְהֲלֹא סִימֵן גְּדוֹל הָיָה לָהֶם, מִירוּשָׁלַיִם וְעַד בֵּית חֲדַרְדָּרַיִם שְׁלֹשָׁה מֵילִין. הוֹלְכִין מִיל, וְחוֹזְרִין מִיל, וְשׁוֹהֵין בְּדֵי מִיל, וְיוֹדְעִין שֶׁהִגִּיעַ שְׁעִיר לַמִּדְבָּר. רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אָמַר, וְהֲלֹא סִימֵן אַחַר הָיָה לָהֶם, לָשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית הָיָה קָשׁוּר עַל פֶּתַח^(כא) שֶׁל הַיֵּבֶל, וּכְשֶׁהִגִּיעַ שְׁעִיר לַמִּדְבָּר הָיָה הַלָּשׁוֹן מִלְבִּין, שֶׁנֶּאֱמַר וְיִשְׁעֵיהֶם אֵם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם בְּשָׁנִים בְּשָׁלֹג יִלְבִּינוּ:

מגילת אסתר (17) נתיב 16

The Gemara comments:
According to the one who said that Esther was of greenish (i.e. sallow) complexion, and appeared beautiful to Achashveirosh only by dint of Divine intervention,^[18] מפיק אסתר ומעויל נשתי – we are to omit Esther from the list and insert Vashti in her place.

Another Baraisa about Rachav:
The Rabbis taught in a Baraisa: רחב בשמה וינתה – RACHAV INSPIRED LUST WITH HER NAME, i.e. by merely mentioning her name one was driven to lust, יעל בקולה – YAEL WITH HER VOICE, אביגיל בזכירתה – ABIGAIL, BY REMEMBERING HER, מיכל בת שאול בראייתה – MICHAL DAUGHTER OF SAUL, WITH HER APPEARANCE.

The Gemara adds:
R' Yitzchak said: האומר רחב רחב מיד ניקרי – אומר רבי יצחק – Whoever says "Rachav, Rachav" will immediately emit a seminal discharge. Rav Nachman said to [R' Yitzchak]: אגא אמינא רחב רחב ולא איכפת לי – "I say 'Rachav, Rachav' and I am not concerned [that anything might happen]!" [R' Yitzchak] said to him: אומר ליה – "When I said that repeating Rachav's name will cause a discharge I was referring to one who knows her and is familiar with her."^[19]

מגילת אסתר (18) נתיב 16

The Gemara questions Rav Nachman's second teaching:
R' Eina the Elder challenged R' Nachman from the following Baraisa: שמונה נביאים והם – איתיהביה רב עינא סבא לרב נחמן – EIGHT PROPHETS WHO WERE KOHANIM DESCENDED FROM RACHAV, THE INNKEEPER.^[20] AND THESE ARE THEY: גרין ברין ושריה מחסיה ירמיה חלקיה חנמאל – NERYAH, BARUCH, SERAYAH, MACHSEIYAH, JEREMIAH, CHILKIAH, CHANAMEL, AND SHALUM. רבי יהודה אומר אף חולדה – R' YEHUDAH SAYS: EVEN CHULDAH THE PROPHETESS WAS A DESCENDANT OF RACHAV, THE INNKEEPER, as indicated by the following verses: כתיב הקא: – IT IS WRITTEN HERE regarding Chuldah: SON OF TIKVAH.^[39] – AND IT IS WRITTEN ELSEWHERE regarding Rachav: THE CORD [tikvas] OF SCARLET THREAD.^[42] Since Chuldah numbered among the progeny of Rachav, how can Rav Nachman say that she descended from Joshua?

R' Yochanan - One day was swimming in the Jordan river. Reish Lakish, who was then a highwayman, saw him, and jumped into the Jordan after him. [R' Yochanan] beheld this display of vitality and said to him, "Your strength belongs to the Torah!" [Reish Lakish] said to him, "Your beauty belongs to women!" [R' Yochanan] said to him, "I will give you my sister in marriage, who is more beautiful than I." [Reish Lakish] accepted this upon himself. [Reish Lakish] then wanted to return to retrieve his clothes but was unable to muster the strength to do so. [R' Yochanan] afterwards taught him Scripture and Mishnah and made him into a great man.

The narrative continues: - One day, many years later, they were disputing the following point in the study hall: THE SWORD AND THE KNIFE AND THE HUNTING-SPEAR AND THE military SPEAR AND THE HAND-SICKLE AND THE HARVESTING SICKLE: From what point are they capable of becoming tamei? - It is from the time of the completion of their production. And when is the completion of their production? - From what point are they tempered in a furnace. R' Yochanan says: From when [the metal utensils] are polished with water. Reish Lakish says: From when they are polished with water. [R' Yochanan] said to [Reish Lakish]: "A thief knows the tools of his thievery." [Reish Lakish] replied to him, "And how have you benefited me? - There among the thieves, they called me 'Rabbi,' i.e. I was their leader, and here they call me 'Rabbi.'" [R' Yochanan] said to him, "I benefited you from the wings of the Divine Presence!"

אלהינו (20) און (15) ידור

Stand while reciting עלינו

עלינו לשבח לאדון הכל, לתת גדלה ליוצר בראשית, שלא עשנו כגווי הארצות, ולא שמנו כמשפחות האדמה. שלא שם חלקנו בהם, וגורלנו ככל המונם. (שהם משתחווים להכל וריק, ומתפללים אל אל לא יושיע.)³ ואנחנו כורעים ומשתחווים ומודים, לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא. שהוא נוטה שמים ויסד ארץ, ומושב יקרו בשמים ממעל, ושכינת עזו בגבהי מרומים. הוא אלהינו, אין עוד. אמת מלבנו, אפס זולתו, כפתוב בתורתו: וידעת היום והשבת אל לבבך, כי יהוה הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת, אין עוד.⁵

Bow while reciting ונחנו כורעים ומשתחווים

עלינו It is our duty to praise the Master of all, to ascribe greatness to the Molder of primeval creation, for He has not made us like the nations of the lands and has not emplaced us like the families of the earth; for He has not assigned our portion like theirs nor our lot* like all their multitudes. (For they bow* to vanity and emptiness and pray to a god which helps not.)³ But we bend our knees, bow, and acknowledge our thanks before the King Who reigns over kings, the Holy One, Blessed is He. He stretches out heaven and establishes earth's foundation,⁴ the seat of His homage is in the heavens above and His powerful Presence is in the loftiest heights. He is our God and there is none other. True is our King, there is nothing beside Him, as it is written in His Torah: 'You are to know this day and take to your heart* that HASHEM is the only God - in heaven above and on the earth below - there is none other.'⁵

בחבל בעד החלון כי ביתה בקיר החומה ובחומה היא יושבת.

ע"י בילקוט שמעוני שם (רמז ט, וע"י זבחים קטז): מנא ידעה [רחב הזונה ש"לא קמה עוד רוח באיש מפניכם" (פסוק יא)], דאמר מר אין לך כל שר ונגיד שלא בא אל רחב הזונה, אמרו בת יי שנים היתה כשיצאו ישראל ממצרים וזנתה כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר. לסוף חמישים שנה [לחייה] נתגיירה, אמרה לפניו רבשיע בשלשה חטאתי לפניך בחבל בחלון ובחומה בשלשה מחול לי וכי ומה שכר נטלה על כך ר"א אומר זכתה שיצאו ממנה חי נביאים וכהנים ואלו הן וכי עי"ש. וקשיא דוכי בחבל וחלון וחומה בלבד חטאה רחב! והגם שפרשי" (פסוק טו) שבאותו חבל וחלון היו הנואפים עולים אליה, א"א לפרש דבריו כפשוטם, שהרי מאחר שהיתה זונה ארבעים שנה הנה כל זונה מלאה עזות ופריצות וכמשה"כ (ירמיה גג) "ומצח אשה זונה היה לך מאנת הכלם", והיתה מפורסמת ביותר עד שלא היה שר ונגיד שלא בא אליה, וגם העידו חז"ל (תענית ה:): שכל המהרהר ברחב מיד נקרה, לכן אינו מתקבל על הדעת שכל מעשיה היו בחשאי ובצניעות, ואיפכא מסתברא שהנואפים היו נכנסים מפתח ביתה, [ואת"ל שהחלון היתה הכניסה היחידה אי אפשר לומר כן שהרי המרגלים עצמם באו אל ביתה ולא כתיב שעלו בחבל], וא"כ הרי זנתה בפריצות נוראה משך מי שנה, וא"כ למה אמרה בשלשה חטאתי וכי, וכי לא עברה אעבירות יותר חמורות וגסות להתחרט בהן מה"חבל" וה"חלון" ו"החומה"?

אלא שוידויה של רחב מלמדנו יסוד חשוב בעבודת התשובה, והוא שהתשובה צומחת תמיד דוקא מחלק הצלם אלקים הנשאר שלם בהאדם, ולא מחלקי רוחו שנשחתו ונטמאו ע"י חטאיו. ואם היו נואפים שעלו לה לרחב

דרך חבל חלון וחומה היינו משום שאחר רוב פרסומה בפרט, ואוירא דזנות בכלל, ששלטה בארץ כנען, מ"מ נשאר קצת אנשים עם רגשי בושה שלא יכלו ליכנס לרחב דרך פתחה לפני עם ועדה, והיא גם היא חששה לכבודם ולרגשי בושה ואשמה שלהם והכינה בשבילם דרך ליכנס אליה בחשאי. והחבל חלון וחומה שלה העידו על נקודה של צלם אלקים שנשארה אצלה אחרי חיים ארוכים של פריצות, ותשובתה [וגירותה] צמחה דוקא מחלק העדין והאלקי שבה, מקום אשר בה הרגשה עדין בבזיון העבירה. לכן אמרה בשלשה חטאתי לפניך בחבל בחלון ובחומה וכי.

ואח"כ התפתחה תשובתה מדריגה אחר מדריגה עד שזכתה להיטהר לגמרי ליכנס תחת כנפי השכינה, לינשא לגדול הדור - יהושע, ולזכות שמחלציה יצאו כהנים ונביאים. ומ"מ כל זה התחיל מהדקות והעדינות של "חבל חלון וחומה".

וה"ה והיא המדה בתשובת כל יחיד ויחיד, שהתשובה מתחלת להתפתח תמיד מן הצלם אלקים של האדם, ו"אלקי נשמה שנתת בי" היא היא הפתח תקוה לכל דופק בתשובה. ואולי זהו הפירוש במשנה (אבות פ"ב) אל תהי רשע בפני עצמך, כי כל זמן שהאדם מתחיל להתבונן ברשעתו והשחתתו לא יעשה תשובה, ורק מחמת הרגשת הצלם אלקים שלו מסוגל האדם לשוב. ומצינו שמתחילין יי ימי תשובה בראש השנה בלי זכר של וידוי, וביורה"כ הרי מתוודים כל היום, ומאי שנא ר"ה מיוה"כ? אלא שהיא כהנ"ל, שהתשובה מתחלת מרגשי הכבוד של צלם אלקים שבו, כל אחד ואחד באשר הוא אדם, ולא מרגשי ההשחתה והטומאה של עונותיו, ומקודם יוה"כ צריכים ר"ה, יום בריאת אדם הראשון, להשריש בהחזור בתשובה הכרת מהותו

בתורת אדם - צלם אלקים - הממליך מלכו של עולם עליו.

והרי אמר הכתוב (נצבים לד) "אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך ה' אלקיך ומשם יקחך", אשר יש להעיר דהוה ליה למכתב בקצה הארץ. ואומרים בשם הבעש"ט שאם נשאר קצת "שמימיות" בנדחך אפשר עדיין לקבצם אבל אם נעשו ארציים וחומריים לגמרי כבר א"א לתקנם. והוא כהנ"ל שדוקא מחמת הרגשת השמימיות והצלם אלקים שבו מסוגל האדם לעשות תשובה ולתקן את אשר

81
R'
SCHWAB